АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА ЩОДО ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ЗАХОДІВ НА 2025 – 2026 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ІЗ СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ В УКРАЇНІ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ

ЗАХІД 108. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ ПОСЛУГИ СУПРОВОДУ ПІД ЧАС ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ, ВРАХОВУЮЧИ ВИМОГИ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ, ОБМЕЖЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗДОРОВ'Я

6) ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ОБМІНУ ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ОЦІНЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСОБИ МІЖ РІЗНИМИ СФЕРАМИ

У 2025 році в Україні запрацювала нова система **оцінювання повсякденного функціонування особи.** Замість паперових справ і неоднозначних процедур – прозорий підхід. Це сучасна модель, що дозволяє визначати потребу у статусі інвалідності на основі реального впливу хвороби або травми на повсякденне життя людини.

Станом на 10 вересня до електронної системи вже внесено понад 407 тисяч справ:

45 561 справа — це оцифровані матеріали, передані від МСЕК,

362 432 — нові електронні направлення, сформовані лікуючими лікарями.

Уже розглянуто понад 346 тисяч справ (346 239). У 293 080 випадках експертні команди ухвалили рішення про встановлення статусу інвалідності. Із них 124 925 людей отримали статус вперше. У 168 155 випадках було продовжено раніше встановлений статус інвалідності. У 25 311 випадків рішення про статус інвалідності не приймалося, оскільки звернення стосувалося інших питань — наприклад, оновлення індивідуальної програми реабілітації або встановлення ступеня втрати професійної працездатності чи інших підстав, що не передбачають встановлення інвалідності.

Як працює система сьогодні

1370 експертних команд працюють у закладах охорони здоров'я.

До їх складу входять 7208 фахівців.

68 397 лікуючих лікарі вже активно користуються електронною системою.

Підтримку процесу забезпечують 921 адміністраторів закладів охорони здоров'я.

Нормативно-правовими документами передбачено, що процес оцінювання повсякденного функціонування особи включає в себе визначення рівня порушень структур та/або функцій організму людини, у тому числі фізичних, психічних, інтелектуальних, сенсорних, та здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання повсякденного функціонування особи, у тому числі з використанням Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Критерії оцінювання повсякденного функціонування особи затверджено Кабінетом Міністрів України.

Оцінювання повсякденного функціонування особи включає такі етапи:

1) виявлення необхідності проведення оцінювання повсякденного функціонування особи відповідно до критеріїв направлення на оцінювання повсякденного функціонування особи;

2) направлення на додаткове обстеження функціональності структур та функцій організму (за потреби);

3) прийняття рішень за результатами проведеного оцінювання повсякденного функціонування особи;

4) визначення компенсаторів обмежень повсякденного функціонування особи;

5) встановлення інвалідності та розроблення рекомендацій, що є частиною індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю;

6) встановлення необхідності проведення комплексної оцінки обмежень життєдіяльності особи в інших сферах;

7) визначення необхідності проведення повторного оцінювання повсякденного функціонування особи для моніторингу ефективності застосованих компенсаторів обмежень повсякденного функціонування особи.

Окрім цього, постановою КМУ від 15.11.2024 № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» затверджено **Порядок функціонування функціонування електронної системи для оцінювання повсякденного функціонування особи**. Метою функціонування електронної системи є забезпечення:

1) справедливості, об'єктивності та прозорості проведення оцінювання;

2) здійснення контролю за рішеннями, що приймаються за результатами оцінювання;

3) уніфікації та об'єктивізації прийняття рішень, що приймаються за результатами оцінювання;

4) автоматизованого обміну інформацією між державними органами, підприємствами, установами, організаціями, визначеними законодавством, щодо прийняття рішень за результатами оцінювання;

5) автоматизації дій, які здійснюються під час процедури оцінювання.

Укладено договір про інформаційну взаємодію від 25.12.2024 № 0391/460-2024/329 між МОЗ та Мінсоцполітики щодо інформаційної взаємодії між електронною системою щодо оцінювання повсякденного функціонування особи та єдиною інформаційною системою соціальної сфери.

Також у серпні 2025 року Уряд затвердив **оновлене Положення про індивідуальну програму реабілітації (ІПР) для людей з інвалідністю**.

Документ визначає, яким чином формуються та реалізуються персоналізовані плани підтримки для людей з інвалідністю — із фокусом на реальні потреби, а не формальні процедури. Це ще один крок до створення сучасної, людяної системи підтримки, яка орієнтується на реальні потреби людини, а не на формальні підходи.

Оновлена індивідуальна програма реабілітації — це не просто документ, а персоналізований план підтримки, який враховує потреби людини у різних сферах: медичній, соціальній, освітній, професійній, сфері спорту. ІПР формується на основі оцінювання повсякденного функціонування, яке проводиться експертною командою або медико-соціальної експертизи дітей, яка проводиться лікарсько-консультативною комісією — залежно від віку. Кожен напрям ІПР супроводжується конкретними фахівцями, які відповідають за реалізацію запропонованих заходів.

Оновлена ІПР для людей з інвалідністю, віком від 18 років впроваджується в електронному форматі — усі дані автоматично вносяться до електронної системи оцінювання та відображаються в особистому кабінеті людини на Соціальному порталі. Це забезпечує прозорий доступ до інформації як для самої людини, так і для уповноважених органів. Дані про програму також передаються до Єдиної

інформаційної системи соціальної сфери, а для ветеранів — до відповідного реєстру. Такий підхід робить процес максимально зручним, швидким і надійним.

Раніше сформовані індивідуальні програми реабілітації людей з інвалідністю також залишаються чинними та продовжують виконуватися, зокрема, у частині:

медичної, фізичної реабілітації, забезпечення допоміжними засобами реабілітації та виробами медичного призначення — до моменту проведення оцінювання повсякденного функціонування та формування нових рекомендацій експертною командою;

психолого-педагогічної підтримки — до проведення комплексної оцінки в освітній сфері;

професійної та трудової реабілітації — до проведення оцінки у сфері зайнятості.

Індивідуальні програми реабілітації діють протягом строку, на який встановлено інвалідність.